

Příloha č. 1

RODINA H

Kniha a vlastní dětství rodiče

Pamatuji si, že jsme měli opravdu hodně knížek. Mamka nám vždycky četla, hlavně před spaním. Hodně nám četla knížku s pohádkami od bratrů Grimmů. Bráchovi pak hodně četla knížku „Babiččiny pohádky“, kterou mu kupoval taťka, když šel do nemocnice na operaci s kýlou. To si pamatuji, že brácha vyžadoval pořád, aby mu z ní četla. Jinak my jsme měli knížek doma opravdu spousty a naši nám kupovali dost často nové. Dostávali jsme i encyklopedie, které si s námi hlavně taťka prohlížel. Do dnes mám encyklopedie ráda a některé, ještě po nás, tu mají i kluci. Mně se hrozně líbí encyklopedie o člověku a pak jsem měla ráda takový svazek historických knížek. Od pravěku až do současnosti. Z nich jsem dělala do školy referáty, ale ráda jsem si v nich i listovala a četla.

Takže historické knížky jsou Vaše oblíbené? Tak já čtu všechno. Když mě to zaujme, tak si to ráda přečtu. Ale k těm historickým, do dneška si pamatuju, že jsem četla něco o Boženě Němcové. To mě hrozně bavilo, bylo to napsané opravdu poutavě a já si představovala, jak žila atd.

Jinak ty pohádky od bratrů Grimmů si pamatuji, že jsem četla, když jsem se pak naučila číst. Ještě jsem milovala takovou encyklopedii o zvířatech. Myslím, že se jmenuje ABC přírody, tu tady mají kluci taky. Tu měli rodiče danou v obýváku v poličce a mohli jsme si jí půjčovat a prohlížet, jen s nimi nebo jsme se jich museli alespoň zeptat. Taky je dodnes jako nová. Jinak naše dětské knížky jsme měli v dětském pokoji ve skříni.

Dostávala jste knížky i od prarodičů či jiných příbuzných? Já myslím, že nám je babička také kupovala, ale spíš rodiče. Dostávaly jsme je hlavně k Vánocům, narozeninám a svátku.

Četla s Vámi spíše maminka nebo i tatínek? Určitě hlavně mamka. Neuvědomuji si, že by si s námi taťka někdy sedl a četl nám nebo nám něco vyprávěl k obrázkům v těch knížkách, tak jako to teď dělá s kluky. Jak jsem říkala, občas si s námi prohlížel a něco nám vysvětloval u těch encyklopedií.

Jakým způsobem se u Vás doma s knížkou pracovalo? Mamka nám hodně četla, taťka vyprávěl a prohlížel s námi – takže určitě jakýsi zdroj informací. A taky si pamatuji, že jsme různá leporela využívali jako ohrady a silnice, když jsme si hráli.

Vzpomenete si, zda jste v dětství měla nějaké oblíbené časopisy, ve kterých jste si četla nebo z nich něco vyráběla? Pamatuji si, že těch časopisů bylo hodně, rodiče nám nějaké kupovali, ale já jsem si žádný neoblíbila. Mně se to nelíbilo. Pro mě je časopis kus novin a já noviny nemám ráda, radši mám knížku.

Myslíte si, že jste jako malá holka hodně četla? Určitě jsem četla hodně a to mi i zůstalo.

Současná situace dnes

Moje mamka byla vždycky knihomol, tak si myslím, že to mám po ní. Já čtu hrozně ráda i teď. Když začnu číst, tak „nevidím, neslyším“. Já se do té knížky dokážu vžít tak, že to

prožívám, jako kdybych tam byla. Myslím si, že i když mám dvě děti a toho času není tolik, tak čtu pořád hodně.

Stalo se Vám, že by Vás někdy knížka nebavila a odložila jste jí? To se mi stalo, docela nedávno. Teď si asi nevzpomenu, co to bylo za knížku. Měla jsem pocit, že jí čtu jako stroj, vůbec jsem si neuvědomovala, o čem to je. Nedokázala mě vtáhnout do toho děje. Tu mi přinesla mamka, ona pracuje ve škole jako knihovnice, takže tam má knížek hodně.

Co se mi hodně líbilo, a říkala jsem si, že bych si to přečetla klidně znovu, byla knížka od Jamese Herriota o nějakém zvěrolékaři. Bylo to asi pět poměrně tlustých knížek. On to tam popisoval docela do detailu, psal tam například, co je to vyhřezlá děloha u krávy... Mě to tehdy dost zajímalo, ale občas se mi u toho dělalo i zle. No, a když jsem byla mladá, tak jsem přečetla snad všechny knížky od Lenky Lanczové. Zhruba v těch 14 až 15 to pro mě bylo něco úplně úžasného, sice to bylo všechno na jedno brdo... No já si myslím, že to tu holku v těch 15ti dost poznamená a pak opravdu očekává příjezd prince na bílém koni (smích). Chodila jsem tehdy do místní knihovny a přečetla jsem snad všechny takovéto romány, které tam byly. Pak mě ještě bavily knížky od Rudolfa. Do dneška si pamatuji knížku „Co jsme si povídali k ránu“. Tu bych si chtěla určitě přečíst ještě jednou, i když si jí do dneška pamatuji skoro do detailu. No myslím, že těch knížek, které mě dokázali vtáhnout do děje, je opravdu spousta. Pak je pár knížek, které si přečtu a řeknu si: „Jo bylo to dobrý.“ No minimálně je těch, které by mě nebavily. Já si knížky vybírám podle toho, co je napsané na přebalu (anotace), tak možná proto.

Kolik tak věnujete času čtení za týden? Když bych to sečetla, tak z těch 7 dní, to jsou zhruba 3 dny?! Já si teď sem tam koupím i nějaký časopis, takže když je chvilka, tak si přečtu i ten časopis.

Kolik tedy tak za měsíc přečtete knížek? No vzhledem k nedostatku času je to tak jedna knížka za měsíc, plus nějaké ty časopisy, na který se najde čas spíše.

Myslíte si, že to, že čtete častěji než partner, má souvislost s tím, že jste na mateřské dovolené? Myslím, že to má určitě vliv.

Jakému žánru dáváte přednost? Asi romány, ale mám ráda i napínavé příběhy, klidně nějaký krimi. Teď mě ještě zajímají knížky o nadpřirozeném životě. Například co se stane po smrti a tak.

Proč volíte ve svém volném čase čtení knížek? (Co Vás k tomu motivuje?) Pro mě je to chvíle klidu, odpočinek. A když už se do toho děje začnu, tak mě to pak strašně táhne, abych to dočetla a dozvěděla se, jak to dopadne, takže možná i nějaké napětí?!

Kupujete si knížky nebo spíš půjčujete? Převážně si je kupuji. V mládí jsem teda spíš chodila do té knihovny, ale ta je dost malinká a myslím, že všechny knížky, které mě zajímaly, jsem si už půjčila. Pro mě je knížka něčím, s čím si můžu někam zalézt a užít si ten čas pro sebe. Já nemám ráda počítače a nic, co k tomu patří, takže já určitě tištěnou knížku. Takže jsem spíš takový sběratel. Občas si půjčím nějakou knížku od mamky z práce.

Jakým způsobem si knížku vybíráte? Jak postupujete? Když mi někdo nějakou knížku doporučí, tak kouknu na internetu o čem ta knížka je a zda by mě to vůbec bavilo. Občas se podívám i na různé diskuze nebo recenze. No a v knihkupectvích mě občas zaujme už obal, tak se pak podívám na zadní stranu na anotaci, o čem to je.

Čtečku byste teda nechtěla? Určitě ne!

Jak je na tom Váš manžel se čtením? (Smích) Manžel? Toho jsem snad s knížkou nikdy v ruce neviděla. Chvillemi jsem měla pocit, že snad ani číst neumí. (smích)

Situace dnes s vlastním dítětem

Myslím, že kluci mají ke knížkám moc hezký vztah už od malička. Knižek mají spousty a vždycky jsme se jim věnovali, co se týká knížek. Úplně nejdřív jsme kupovali leporela, ve kterých si ještě dneska prohlíží Matýsek a pak si s nimi taky hrají – staví z nich ohrady pro koně. Ale rádi koukají i na pohádky v televizi, nebo Honzík někdy hraje hry na počítači.

Kupujete dětem knížky? Já klukům kupuji tak dvakrát do roka nějaké knížky. Teď jak starší syn chodí do školy a nosí různé katalogy, takže kupuji i ty, co si vybere on.

Jaký to je typ knížek? Starší syn si teď vybírá knížky sám. Teď naposledy si vybíral knížku o fotbale. Když byli malí, tak jsem jim objednávala knížky o zvířátkách, kdy bylo napsané, co to zvíře jí, kde „bydlí“, kdo je jeho maminka atd. Takže takové spíš naučné, dost obrázkové a pak pohádky, např. od Andersena. Spousty knížek si teď syn čte i sám, díky tomu, že už umí číst. Taky je strašně bavili takový interakční knížky. Na celé ploše stránky byl obrázek, třeba zahrady a kluci tam měli hledat třeba kolečko, housenku, lopatu atd. U toho vydrželi fakt dlouho.

Přijde Vám, že je dnes z čeho vybírat? Určitě je z čeho vybírat, ale opravdu se musí vybírat. Takže do té knížky nakouknu, jak je psaná, jak velká jsou písmenka, jaké jsou tam obrázky. Teď je pro mě důležitá hlavně velikost písmenek, aby to mohl syn dobře číst.

Jakým způsobem si vybírají knížky samy? Hlavně podle obrázků. Starší syn se občas zeptá, o čem to je, ale také ho hlavně zaujmou ty obrázky. Nebo si vybírají ty knížky, které mají doma a znají je.

Usuzují, o čem ta knížka je? Občas mi Honzík říká opět podle obrázků, o čem si myslím, že by ta knížka mohla být a chce jí třeba i koupit.

Listují někdy v knížkách samy? Honzík určitě víc, ale Matýsek, když vidí Honzíka, tak si občas nějakou knížku také vezme, listuje v ní a občas i něco „čte“, někdy jsou ty jeho příběhy fakt vtipný.

Zajímají se o písmenka v knížce? Spíše ne. Honzík měl někdy takové období, že se ptal, co je tohle za písmenko a tohle....

Zajímají se, kde je co napsaného (přečtete větu a dítě se ptá, kde je to napsané)? Věty ho moc nezajímají, spíš, když přečtu třeba stránku, tak ho zajímá, zda k této části je odpovídající obrázek.

Vracejí se děti k nějaké knížce a chtějí od Vás číst nějakou knihu stále dokola? Dost často vyžadují knížky se zvířátky z farmy. Tam už znají i jména těch zvířátek a čteme to pořád dokolečka.

Malují někdy příběh, který si s Vámi přečetly nebo poslechly? Ne. Honzík mi kolikrát tvrdí, že se mu o tom zdálo, ale že by šel a namaloval mi to, to se nestalo.

Hrají si na pohádkové postavy, které znají z knížek? Nebo hrají třeba divadlo (pomocí plyšáků, figurek) na daný příběh? Na některé pohádkové postavy si hrají. Minule si hrály na Kvaka a Žbluňka, jak uklízeli pokojíček. Honzík říkal Matýskovi: „Matesi, ty budeš uklízet tohle a tohle, protože já jsem Kvak a já ti řeknu, co všechno musíš udělat.“ Ale divadýlko jako takové to asi nikdy nehráli.

Když předčítáte knížku, stalo se u některé, že by je nebavila a chtěly přečíst jinou? Ano, to se už stalo. **A zkoušeli jste ji ještě někdy číst?** Já jsem chtěla, kolikrát jsem jí vzala, ale oni mi říkali, že jí číst nechťejí, že je blbá.

Vyrábějí si někdy knížky? Vůbec. Honzík si docela často vyrábí Žákovskou knížku a pořád si do nich dává jedničky, ale klasickou knížku, tu si nikdy nevyráběl.

Jaké jsou nejoblíbenější knížky kluků? Nejoblíbenější je asi ta série knížek o zvířátkách z farmy, o kterých jsem už mluvila. A taky mají nějaké kuchařky pro děti a ty je taky hodně baví. Hlavně Honzík by podle nich pořád něco vařil.

Mají Vaše děti nějaké místo, kam si knížky ukládají? Když byl Honzík malý, tak měl ve svém pokojíčku polici, kam jsme všechny knížky dávaly, ale teď do nového pokojíku jsme jim koupili skříň, kam ty knížky dávají, protože už jich mají opravdu hodně.

Vezmou si děti sami nějakou knížku a „čtou“ si? Matýsek si prohlíží opravdu dost často sám, ale občas si jí přinese ke mně nebo manželovi a chce, abychom si prohlíželi a povídali s ním. Honzíček, ten si také prohlížel sám, ale nejvíc ho to bavilo asi s dědou (mým tatínkem). S tím už od malička vydržel u knížky klidně i hodinu. Děda u toho hrozně poutavě vypráví příběhy. Takže Honzík spíš volí knížky, kde mu děda může něco vysvětlit a vyprávět, tj. nějaké encyklopedie oproti klasickým pohádkám. Děda je rybář, tak si Honzík nechával už jako batole ukazovat a vyprávět o rybách. No a teď, co už umí číst, tak si knížku bere i sám od sebe, aniž bych ho do toho musela nutit.

Jak se chovají ke knížkám? Nikdy se nestalo, že by schválně nějakou zničili, třeba ji jen špatně chytili a natrhla se.

Jsou nějaké knížky, které si mohou půjčovat jen za Vaší přítomnosti? Ano, to jsou manželovy knížky o ploché dráze. Ty si mohou prohlížet jen s ním. No a na moje knížky mi taky nesahají. Ty jsou v obýváku v polici. Jinak asi ne.

Vyprávějí Vám někdy o tom, co si v knížce „přečetli“? Matýsek moc ne, ale Honzík docela jo. Dost často čte sám Matýskovi.

Jak často dětem čtete? Knížky si s nimi už moc neprohlížíme, kluci se v nich listují sami, ale čteme před spaním. Dřív jsme četli skoro každý den před spaním, ale teď už je to méně. Jo a Honzík hrozně baví malovat, takže jsme teď kupovali asi 2 knížky o malování. Tak to si mě občas zavolá a chce pomoc nebo poradit, ukázat jak na to.

Když jim čtete například před spaním, vnímají a poslouchají Vás? Honzík poslouchá, občas u toho i usne. Mám pocit, že jeho ta knížka dokáže uklidnit a uspat. Ale Matýsek (3 roky) ten

se pořád naklání, kouká mi do knížky, chce mi obracet stránky, komentuje obrázky atd. To pak rozčiluje Honzíka.

Jak se snažte zachytit, zda knížka dítě baví, zajímá ho a poslouchá Vás? Já jim pokládám kontrolní otázky, abych zjistila, zda ten příběh vnímají. Někdy samozřejmě také neví, ale to se stává hodně málo. Já si myslím, že je ty knížky baví. Akorát je to horší najít si na to ten čas.

Jak to je ve školce? Když chodil Honzík jakoby do té první třídy, tak mu tam učitelka četla, ale v té třídě pro předškoláčky, tam už jim učitelka nečetla a spíše jim pustila počítač nebo pohádky na DVD. Takže si myslím, že taky dost záleží na učitelce. Honzík se také někdy zmiňoval o tom, že jim paní učitelka pouštěla čtené pohádky (audiokniha). Ty máme doma taky – Hurvínka, Dášenu, Pejsek a kočička. Když nemám čas, abych jim četla před spaním, tak jim kolikrát pustím tuhle pohádku.

Nosil třeba do školy nějakou knížku, ze které by si tam četli? Do školky určitě ne, ale do školy nesl ukázat paní učitelce knížku, ze které přečetl celou pohádku sám.

Kdy se naučil syn číst? Až ve škole.

Vzala jste někdy syny do knihovny? Ne Proč? Mě to ani nějak nenapadlo, protože mají knížek doma poměrně hodně a také jim knížky často kupují. Ale není to vůbec špatný nápad, určitě to zkusím tam s nimi dojit.

Kupujete jim časopisy? Honzíkovi kupujeme Sluníčko, z něho něco vyrábějí, ale myslím, že ho to moc nevzalo. Ani doma je neprohlíží. Jediný časopis, který ho baví, tak je rybářský, který mu kupuje děda. Zatím si v něm spíš listuje a to, co ho zajímá, tak přijde, jestli bych mu o tom přečetla.

Používali jste „pracovní knížky“? S Honzíkem určitě, ten v nich vyplňuje ještě dneska. Ale s Matýskem zatím ne, myslím, že je na to ještě i malý. Jeho samotného ještě zajímají leporela a obrázkové knížky.

Jakým způsobem s nimi pracujete? Nejdřív jsme jeli postupně úkoly, jak jdou za sebou. Ale pak jsme s tím přestali, protože to Honzíka nebavilo. Navíc některé stránky byly plné těžkých úkolů a některé zase snadných. Takže v nich vyplňujeme spíše na přeskáčku a různé to kombinujeme.

Vyplňuje v pracovních knihách syn sám nebo pracujete s ním? Dříve jsme pracovali s ním, vysvětlovali jsme zadání toho úkolu. Teď, co už umí číst, tak si to občas vezme i sám, ale stejně se mě ptá, co má kde dělat. Nevím, zda je to jeho lenost nebo je to tím, že ještě neumí tak dobře číst....

Hodnotili jste nějakým způsobem úspěchy/neúspěchy při vyplňování v pracovních knihách? No já mu to známkuji jako ve škole. Kolikrát mu k tomu i něco připišu, např. Dneska byl Honzík nepozorný. Chválím, super práce. Přijde mi, že ho to docela motivuje.

Tráví Vaše děti hodně času u počítače/tabletu nebo před televizí? Mates před televizí opravdu hodně. Honzík zase u tabletu nebo na mobilu hraje hry. Kdybych to neregulovala, tak by u toho seděli klidně celé odpoledne. Takže Honzíkovi třeba řeknu, že může hrát maximálně půl hodiny.

Bývá u Vás v průběhu dne puštěná televize, i když ji nikdo nesleduje? Ano, to je.

Patří společné sledování televize mezi každodenní náplň Vašich dní/večerů nebo spíše věnujete volný čas večer dětem v souvislosti s jinými aktivitami? V týdnu určitě nesledujeme společně televizi, protože na to není čas a hlavně tam není nic, co bych chtěla, aby viděli. O víkendu, když dávají třeba nějakou pohádku. Jinak se snažíme hrát s nimi třeba nějaké hry nebo vymýšlíme jiné aktivity než sledování televize.

Je podle Vás důležité vést děti ke čtení? Určitě. ***Proč?*** Já si myslím, že čtení a knihy celkově to dítě obohatí. Určitě to zlepšuje jeho fantazii ale i soustředěnost, když ten příběh musí poslouchat. Důležité je i to, když už umí číst, tak vidí, jak se ta jednotlivá slova píšou, což se mu v té paměti fixuje.

Co je podstatné při práci s knihou? Podle mě je podstatný, abychom je tím vůbec zaujmuli. Občas jim také slíbím, že jim něco přečteme, když budou hodný nebo se sami připraví do postele a já jen přijdu a budu číst. To u nich také docela funguje. Jejich pozornost se snažíme udržet právě i těmi kontrolními otázkami nebo se občas zeptám na nějaké záludnosti, a když neví, tak jim ten odstavec přečtu ještě jednou, aby to v tom našli. Což je také baví a předhání se, kdo to najde první. A také se je snažíme vést k tomu, aby to knížky neničili, nečmárali do nich a uklízeli je na své místo do knihovničky.

Myslíte, že má souvislost pozitivní vztah ke knihám v dětství (konkrétně v předškolním věku) se čtenářstvím ve škole a poté i v dospělosti? Určitě. Já si myslím, že když se dítě učí od malička, že jsou knihy dobré, protože se v nich dozvídáme spoustu nových věcí, tak to v něm určitě zůstane. Ale i to, že dítě vidí, že když umí číst, tak si může cokoli přečíst a nejen v knihách. A taky se jim snažit ukázat, že to není jen nutný zlo, ale relax nebo hezky strávené chvíle.

V čem je podle Vás dobrá televize a v čem jsou dobré knihy? V současné době mám pocit, že televize není opravdu vůbec k ničemu... Ale co vidím jako plus televize je to, že když zrovna člověk nemá čas se dítěti plně věnovat a musí něco udělat, tak ta televize ho zabaví. Ale ta knížka je víc o pohodě a relaxaci. Při tom čtení se člověk soustředí opravdu jen na ten děj. A také je to i o tom vztahu. U televize prostě všichni jen sedí a sledují, ale s tou knížkou jsou tak nějak vzájemně propojení.

Máte doma a pouštíte dětem audioknihy? Máme doma pár namluvených pohádek na CD. Co se Vám na nich líbí/nelíbí? Jednu dobu jsme to pouštěli opravdu hodně. Myslím, že to u těch dětí hodně rozvíjí jejich fantazii. Hlavně je to i hezky poutavě namluvené.

Příloha č. 2

RODINA N

Kniha a Vlastní dětství rodiče

U nás se četlo hodně. Náš táta je knihomol, takže jsme knížek jako malí měli vždycky hodně. Každé Vánoce jsme dostali štosy knížek. Táta to vždycky dopředu nejdříve přečetl, aby věděl, co nám dával. Já jsem četla jako holka hodně. Vlastně já jsem četla vždycky hodně. Než se mi narodil syn, tak jsem četla dost. Teď už na to bohužel není moc času. Vždycky mě bavilo všechno, kromě Sci-fi – to jsem nikdy nečetla, to mě fakt nebavilo, ale jinak úplně všechno. Z dětství si pamatuji od Boženy Němcové sbírku pohádek. Když jsem jezdila do Prahy, tak jsem vždycky vozila knížky sebou a četla jsem celou cestu v autobuse. Knížky si většinou kupuju, nikdy mě nějak nechytla knihovna. Já ty knížky musím vlastnit.

A do knihovny jste chodila jako malá? Jo s rodiči jsem chodila do místní knihovny, ale já měla doma plno knížek, takže spíš ne.

Kdo Vám doma četl nejčastěji? Nejčastěji četli rodiče. Četli nám před spaním, ale i kdykoli během dne.

Četli si s Vámi nebo Vám někdy i ostatní, např. prarodiče? To asi ne, spíš jen rodiče.

Kde jste si četla nejraději? Četla jsem si sama v pokojíku, ale nikdy mi nedělalo problém číst třeba v obýváku u televize. Když jsem se do knížky začela, tak mě vůbec nic nerušilo.

Jakým způsobem se u Vás doma pracovalo s knížkou? Rodiče nám četli, prohlíželi obrázky a později jsme četli my rodičům. Jako malí jsme si z těch rozkládacích leporel stavěli autodráhy a domečky. V knížkách jsme hledali informace do školy, hlavně z encyklopedií a knih s přírodou a vypracovávali z nich také referáty.

Jaké knížky u Vás doma převládaly? Doma jsme měly všechny žánry. V dětství hlavně pohádkové. Já jsem později vyhledávala zamilované a skutečné příběhy a také trochu historické. Starší brácha měl rád knížky o přírodě a mladší se zase zajímal o chovatelství různých zvířat, takže ten měl hodně knížek o tom, např. o chovu králíků.

Kde jste měla své knížky uložené? My jsme měli knihovničku v dětském pokoji.

Vzpomenete si na nějaké oblíbené knížky z dětství/dospívání? Bylo nebylo od Boženy Němcové. Pak jsem četla hrozně ráda Honzíkovo cestu, O letadélku káněti. A později Pusinky a Léto jako když vyšije.

Pamatujete si, že byste jako malá měla nějaké časopisy? Časopisy jsme moc neměli. Mě ani nikdy moc nechytly. Když si všechny holky kolem kupovaly takový ty Bravíčka, tak já si to nikdy nekupovala. Radši jsem si přečetla knížku, co mě zajímala. Pak jsem si tedy kupovala odborné časopisy o šití, ale jinak moc ne. Akorát Ohníček a Sluníčko, protože jsme to potřebovali ve škole. A bratrům rodiče kupovali ABC.

Současná situace dnes

Pořád si knížky kupuji, ale už ne tolik. Bohužel už není tolik čas. Já bych ráda... U postele mám knížku pořád, ale většinou po 2 až 3 stránkách usnu. Už se těším, až děti odrostou, to zase bude více času.

Podle čeho si vybíráte knihy? Dost mě ovlivní doporučení například kamarádek nebo známých. Nebo zajdu do knihkupectví a knížky si prohlížím. Důležitá je pro mě anotace na zadní stránce knihy, podle které poznám, zda mě kniha opravdu zajímá a koupím si jí nebo ne.

Máte nějaké místo na ukládání knížek? Momentálně mám knihovničku v dětském pokoji. Tam jsem vyklidila jednu skříň a dala si je do ní. V té skříni mám knížky nejen já, ale i děti. Do té mojí části mi děti nechodí, protože vědí, že tam jsou moje knížky.

Máte doma nějaké knížky, které jste si četla jako malá? Jo, jo, ty teď mají děti také v té skříni. Jsou to hlavně pohádkové knížky například od Boženy Němcové.

Vzpomenete si, jakou knížku jste četla naposledy? Já naposledy četla knížku dvě tak nějak najednou. Ta jedna je životopis Mary Kay pod názvem „Zázraky se dějí“ a pak jsem si s manželem koupila knížku od Roberta Kiyosakiho. To je Američan, který je milionář a píše knížky o tom, jak se stát milionářem. To čte i manžel. On nikdy nečetl, protože k tomu doma nebyl vedený. Ale tohle jsem ho donutila, aby si přečetl. Jako první knížku jsem od něho měla „Bohatý táta, chudý táta“, strašně se mi líbila, tak jsem ho přemluvila, aby si to také přečetl. Je to vlastně o tom, jak funguje psychika, jak by měl člověk myslet... Že je to prostě všechno v hlavě. No a jemu se to zalíbilo tak, že jsme si od něho koupili další 4 knížky. Prostě je to o tom, změnit trochu myšlení a jinak fungovat a jinak pracovat s penězi.

Já jsem přečetla kdeco. Dneska si spíš kupuju takový ty lehčí oddechovky. Ne žádný sladáky, Harlekýny, určitě ne. Nebo teď jsem měla hodně ty, co jsem se chtěla něco dozvědět. Jo a taky mě hodně baví ty historický. Nebo jsem hrozně ráda četla o Marii Terezii. Mě to bavilo už ve škole. Vždycky mě hrozně zajímalo, jak žili.

Co Vás motivuje ke čtení knížek? Čtení mě baví a odreaguji se. Teď mám rozečtené asi 3 knihy a nemůžu je dočíst, protože u nich hned usínám i přesto, že mě opravdu baví. Vstávám brzy ráno a mám 2 zaměstnání, takže jsem velmi unavená.

Jaký žánr knih je Váš nejoblíbenější? Mám ráda historické romány o panovnících pak skutečné příběhy především o ženách a motivační knihy.

Kolik času tak za týden čtení věnujete? (Smích) Za týden, tak maximálně 2 hodiny. Není na to moc času, a když už si něco chci přečíst, tak jak jsem říkala, většinou do 5 minut usnu.

Kolik tedy za měsíc přečtete knížek? Asi bohužel žádnou. Jak jsem říkala, hned u toho spím.

Dostáváte ještě dneska od někoho knížky, například od manžela? (Smích) Od manžela určitě ne, ten vůbec... Ale... Už ani táta mi žádné nekupuje, protože přeci jen, už neví, co mám ráda a co čtu. Většinou když jedu do Prahy, tak si na Hlaváku nějakou koupím.

Máte čtečku na knížky? Tu nemáme. Pro mě papír je papír. Mě to nějak nenadchlo, já asi nejsem úplně elektronický typ. Myslím, že pro studenty je to určitě super věc...

Situace dnes s vlastním dítětem

Dětem knížky kupujeme. Není to teda zase až tak často. Máme spoustu knížek ještě po nás. Pravidelně jsem jim objednávala, když byl syn ještě malý „Medvídka Pů“. To chodilo každých 3 týdny jedna knížka nebo dvě. Pak ještě ty Disneyovky, ale tam je to spíš o těch obrázcích. Občas jdu a něco koupím, ale teď už je to většinou k narozeninám nebo k Vánocům. Nebo když někde vidím knížku, co se mi líbí a je za dobrou cenu, tak jí také koupím. Knížky dostávají děti i od babiček a dědečků, ale taky převážně k těm Vánocům a narozeninám.

Řekl si někdy syn o nějakou knížku, kterou by chtěl koupit? Ano, většinou jsou to takové ty knížky, jako je „Mašinka Tomáš“, co zrovna frčí v televizi nebo ve školce. Já už to ale nerada kupuji, protože to je zase hlavně o těch obrázcích. Třeba ta Mašinka Tomáš je ještě dobrá, tam je to psaný docela jako příběh, ale ty ostatní, tam je obrázek a ten je nějak popsán. Takže to mi přijde k ničemu.

Vybírají si tedy nějaké knihy samy v knihkupectví? Ne samy ne. Dost často vybírají jen podle obrázků, ale mě zase přijde, že tam není pořádně ten příběh, takže je nekupuji.

Sledujete třeba na internetu, jaké knížky jsou teď hitem? Vysloveně ne. Když o něčem slyším, tak se třeba podívám, o čem to je, ale spíš ne.

Jakým způsobem a podle čeho pro děti vybíráte knížky? Dlouho nám chodili knihy z dětského knižního klubu Medvídka Pů a teď kupuji knihy tak, aby tam byl i nějaký smysluplný příběh a ne jen obrázky. Různých typů pohádek Boženy Němcové a Erbeny máme doma dost, tak chci a vybírám nějaké příběhy. Knížku si prohlídnu v obchodě, občas i kousek přečtu a pak ji případně koupím.

Jakým knížkám dává syn přednost? Zatím jsou to spíš ty obrázkové. Někdy si vezme encyklopedii „Lidský tělo“ a listuje v tom, ale zatím jde např. „Příběh hraček“. Jo a vyhrává „Pejsek a kočička“. Teď, co se naučil číst, tak chce občas číst i sám od sebe.

Takže jsou to zároveň i jeho oblíbené knížky? Určitě. Adámek má ještě rád knížku Kvak a žbluňk a Eliška miluje Medvídka Pů.

Přijde někdy syn sám, že by si chtěl číst, nebo i dcera? Dcera skoro vůbec, ta si vezme knížku sama a prohlíží si v ní. Ta už od malinka. Syn když byl menší tak si taky prohlížel sám nebo chodil za námi. Ale teď před spaním chodí oba a chtějí číst na dobrou noc.

Ptají se děti na obsah knížky? Myslím, že dopředu před čtením ne. Často čteme knížky, které už děti znají, a tudíž vědí, o čem jsou.

Zajímají se o písmenka v knize? Ano, a co umí Adámek číst, tak požaduje, aby byl příběh psaný velkými písmeny a Elišce je to zatím jedno, písmenka jí nezajímají.

Zajímají se, kde je co napsáno? (např. přečtete větu a dítě se ptá, kde je to napsané?) Ano, tohle je docela zajímavé oba. Většinou šlo o nějakou napínavou část nebo něco, co je opravdu zaujalo. A co umí Adámek číst, tak se neptá, protože je schopný to najít sám.

Vracejí se k nějaké knížce nebo chtějí od Vás číst nějakou knihu stále dokola? Ano, takhle se neustále vracíme ke knížkám Medvídků Pů. Máme těch knížek asi 20, takže nejde o jednu a tu samou a vybírají si podle nálady.

Malují někdy děti příběh, který si s Vámi přečetly nebo poslechly? My doma čteme většinou večer před spaním, když už leží v posteli a po čtení jdou spát, takže na to nezbyvá prostor. Ale dělají to ve školce.

Hrají si někdy na pohádkové postavy, které znají z knížek? Nebo hrají třeba divadlo? Ano, divadlo hrají často. Rádi se převlékají hlavně za princezny, rytíře, Karkulku s vlkem atd. Ale hodně improvizují, nikdy se nedrží příběhu, který jsme četli.

Říkají, že by se chtěli stát nějakou pohádkovou postavou z knihy nebo mít její kouzelnou moc? Ano Eliška by chtěla být jakákoli princezna a Adámek se vzhledněl ve Spidermanovi.

Byla jste někdy s dětmi v knihovně? Ne, nebyla. Já mám ráda, když mám své knihy doma, takže knihy kupujeme. Ani já si knihy nepůjčuji.

Jak se chovají ke knížkám? Nikdy se nestalo, že by nějakou knížku poničili schválně. Jako stalo se to, ale vždycky spíš nechtěně. Že si jí vzali, šoupli s ní a třeba ji natrhli.

Vyprávěl Vám někdy syn o tom, co se z knížky dozvěděl? Syn někdy, ale spíš dcera, ta mi říká dost často: „Maminko, budu ti číst podle obrázků.“

Když jim čtete, tak dávají pozor a vnímají to? Jo, myslím, že jo.

Jak se to snažíte zachytit, zda je to baví a vnímají to? Tím, že jim dáváme otázky o ději.

Jakým způsobem doma s knihami pracujete? Nejčastěji dětem předčítáme. Společně si prohlížíme obrázky v knížkách. Pak hodně záleží na čase a náladě. Takže někdy jim dám jen pár otázek týkající se příběhu, někdy si o příběhu popovídáme, především pokud z toho plyne nějaké ponaučení. Někdy jsou ale unavené jak děti, tak my s manželem, takže jim jen něco přečteme. Eliška (mladší dcera) občas vypráví podle obrázků.

Je podle Vás důležité vést děti ke čtení a případně proč? Ano, v tomto věku se musí naučit dobře číst. Tuto schopnost budou potřebovat celý život. Myslím, že je škoda, že v dnešním světě technologií se na knihy pomalu zapomíná. Není nad to, kdy si na papír můžete sáhnout. Mě osobně by nebavilo číst knihu z tabletu, z toho bych neměla ten správný zážitek.

Co je podstatné při práci s knihou? Věnovat dětem pozornost, naučit je s knihou pracovat a získat z ní to dobré a také naučit s ní zacházet a neničit jí.

Myslíte si, že má vztah ke knihám v dětství (konkrétně v předškolním věku) souvislost se čtenářstvím ve škole a poté i v dospělosti? Asi ano. Podle mě se pak ve škole vedou ke čtení hůře děti, které knihy z domova vůbec neznají a nemají s nimi žádné zkušenosti. Ale do dospělosti si tuto zálibu neseme spíše z pozdějšího věku až puberty. Takže určitě ke knihám lépe přistupují děti, které to vidí u rodičů a berou to jako běžnou věc a nemusí se to toho tak nutit.

Když dětem předčítáte knížku, stalo se u některé, že by je nebavila a chtěly přečíst jinou? Ne, to se nestalo.

Učíte dítě používat knihy jako zdroj informací? Ne, to zatím ne.

Vyrábějí si děti knížky? Ano někdy je to chytne. Většinou si vezmou pár papírů, které slepí nebo sevaknou sešíváčkou a namalují tam nějaké obrázky, ale bez písmen.

Chtějí s tím pomoci? Ne, maximálně s manipulací se sešíváčkou, jinak je to samostatná činnost.

Používáte doma s dětmi nějaký časopis? Kupujeme Sluníčko, ale oni ho mají mít do školy, takže s ním pracují hlavně ve škole, doma moc ne. Děti to příliš nevyžadují.

Jak je to ve školce? Já myslím, že jím nechtou. Právě že mě to dost štve. Dřív se jim před spaním četlo, ale dneska jim pustí DVD. Já bych teda byla radši, kdyby jim pustili alespoň mluvené slovo.

Takže úkol „Doma si přečtete tuto knížku“ nedostávají? Ne, syn nikdy nic takového neříkal. Ani učitelka mi neříkala, ani nedoporučovala žádnou knížku.

Číst se naučil syn ve škole? Ano, před školou uměl jen pár písmenek.

Používali jste takové ty pracovní knihy/sešity jak jsou třeba pro předškoláčky? Ani ne, párkrát jsem je koupila, ale syna to nebavilo. Teď používáme jen matematiku a češtinu zakoupenou ve škole, kde si vyplňuje sám a my to pouze kontrolujeme.

Zkoušeli jste číst obrázkové příběhy (text s drobnými obrázky namísto slov)? My doma takové knížky nemáme, ale vím, že to měl ve škole a moc ho to bavilo.

Víte, že jsou takové příběhy často obsažené v různých časopisech? Ne, to nevím, nikdy jsem si toho nevšimla tím, že s těmi časopisy nepracujeme.

Myslíte, že to, že čtete častěji než partner má souvislost s tím, že jste doma na mateřské dovolené? Ne, určitě ne. Já jsem četla vždy hodně i před tím, než se mi narodily děti. Teď u knížek bohužel usínám, ale časem se k nim vrátím. Moji rodiče četli také často a vedli nás k tomu. Manžel čte velice málo a u jeho rodičů knihy asi nenajdete. Takže si myslím, že na to má hodně vliv výchova a především příklad rodičů.

Tráví Vaše děti hodně času před televizí/počítačem/tabletu? Občas se koukají na pohádky. Adámek až teď začal používat tablet, ale je to dost výjimečné. A Eliška ta pohádky celkem sleduje.

Bývá u Vás v průběhu den puštěná televize, i když ji nikdo nesleduje? Ano, televizi mám puštěnou často. Je to má kulisa, když něco dělám.

Patří společné sledování televize mezi každodenní náplň Vašich dní/večerů nebo spíše věnuje volný čas dětem v souvislosti s jinými aktivitami? Ano, občas se díváme s dětmi na nějakou pohádku. Večer se díváme s manželem, ale bez dětí, ty chodí spát brzy. Snažíme se dětem věnovat i jinak, takže si s nimi občas zahrajeme nějaké hry nebo si s nimi povídáme o tom, co bylo ve škole a školce.

V čem je podle Vás dobrá televize a v čem jsou dobré knihy? V televizi je více informací o momentálním dnešním životě, zprávy a dají se naladit i odborné pořady. Také jsou to mnohem rychlejší informace, než když si o tom má člověk přečíst. Ale knihy více podporují fantazii a také existují odborné knihy, kde je možné si informace najít.

Máte doma a použítte dětem audioknihy? My máme jen nahrané vyprávění pohádek. Občas jsme jim to pouštěli před spaním, když nebyl čas na čtení.

Příloha č. 3

RODINA R

Kniha a vlastní dětství rodiče

Pamatuji si, že nám děda hodně vyprávěl. A ráno, když jsme za ním přišli do postele, tak nám četl. Takže nějaká ta prvotina tam asi byla. Doma mám knihovnu, kde máme spoustu knížek. Když jsem byla malá, tak jsem chodila s našima hodně do knihovny. Knižek jsme měli vřdycky spoustu. Měli jsme to tak půl na půl. Byli tam i nějaké encyklopedie. Měli jsme tam slovník cizích slov, ten si pamatuji. Když jsme přišli za mamkou a ptali se na nějaké slovo, co to znamená, tak nám vřdycky říkala, abychom se šli podívat právě do toho slovníku. Což je super, protože si myslím, že to byl taky dobrý základ. Mamka říkala, že to takhle měla s dědou taky, když něco nevěděla, tak si spolu sedli, vzali slovník a našli to tam. Myslím si, že to v té hlavě zůstane určitě líp, než když ti to někdo řekne.

Dostávala jste knížky? Určitě jsem je dostávala hodně od našich, občas nám nějaké dala babička s dědou. Ale jak říkám, hodně jsme chodili do knihovny...

Koupila jste si někdy sama nějakou knížku v dětství? To až později, spíš v té pubertě, předtím jsem si hlavně ty knížky půjčovala.

Pamatujete si oblíbenou knížku z dětství? To byly určitě Děti z Bullerbynu, ty jsem četla x-krát.

Jakým způsobem se u Vás doma s knížkou pracovalo? Už si to moc nepamatuji. Mamka se mnou chodila do knihovny a po čase jsem tam chodila sama. Jako úplně malí jsme si hráli s leporely – dělali jsme z nich domečky, silnice atp. A jak jsem říkala, tak nás mamka naučila používat ten slovník.

Já jsem četla jako malá určitě dost. Snažím se i dneska, ale když je čas. Bohužel času dneska moc není.... Ale teď se třeba snažím číst knížku v němčině.

Jaké knížky u Vás doma převládaly v dětství? (encyklopedie, obrázkové, pohádky....) a ve školním věku/dospívání? V dětství spíš pohádky, ve školním období už takové ty romány od Lenky Lancové atd. Poměrně brzy nám mamka ukázala Slovník cizích slov.

Měli jste nějaké dětské časopisy? Naši nám kupovali Sluníčko a Ohníček a Čtyřlístek. Bráchovi chodilo ABC, ale moc mi ho nepůjčoval. Většinou jsem si v časopisech vyplňovala nebo četla sama. Ale určitě jsem časopisům nedávala přednost před knížkami.

Současná situace dnes

Když mě nějaká knížka chytne, tak u ní vydržím opravdu dlouho a i ten čas si tak nějak najdu. Bohužel toho času moc není. Ale občas mám takové období, kdy si říkám, že jsem vyšťavená a potřebuji se dobít, tak dám děti manželovi a já si někam zalezu s knížkou. Mám ráda Joy Fieldingovou, a když začnu číst její knížku, tak je mi jasné, že jí dám tak za 2 dny, protože jí čtu při každé příležitosti. Když mě ta knížka nezaujme, tak ji třeba ani nedočtu a vrátím jí nepřečtenou. Když mě to nezaujalo, tak si ten čas ani nehledám.

Kolik si tak půjčuje knížek najednou? Zhruba tak 3-4 knížky, ty zhruba za ten měsíc přečtu. Teď ve městě v knihovně udělali super věc. Je tam takové okýnko, kam ty knížky můžeš vrátit. Což je super, protože jsem se kolikrát do města dostala ve středu, kdy je knihovna zavřená a jet sem znovu jen kvůli tomu, abych vrátila knížky, by se mi určitě nevyplatilo.

A ještě co jsem dělala, když byla Kačenka malá a já byla na mateřský fakt vyšťavená, tak jsem najela znovu na ty Harlekýnky. To je tenoučká knížka, která se dá přečíst relativně za chvíli. Sice po dvou stránkách přesně víte, jak to skončí, ale bylo to nenáročné čtení a pro mě to byl v tu chvíli neskutečný oddych. To jsem používala takový ty „lepíky“, protože to nebylo, že bych dočetla stránku, ale skončila jsem třeba uprostřed stránky, když třeba začala Kačenka plakat. Vrátila jsem se k tomu třeba až za dva dny, což vůbec nevadilo, protože si ten děj člověk ihned vybavil. Pro ten mozek to bylo fakt potřeba.

Jaká je Vaše nejoblíbenější knížka? Knížku jako takovou, to ani žádný název nevím. Já čtu knížky od Joy Fieldingové a Patricie Scanlanové. Ty mě většinou fakt zaujmou. Od té Fieldingové jsou to takové krimi, ale takové odlehčené. Pak mám doma docela velký štos knížek od Cooka, to je z lékařského prostředí. Mám pocit, že těch jsem se už nabažila a docela dlouho jsem do nich nesáhla. Teď jsem si ještě uvědomila Saturnina. To je asi moje oblíbená knížka. Fakt je vtipná. To jsem si četla třeba v autobuse a smála jsem se na celý autobus, až se na mě lidi otáčeli.

Jaký žánr knih je Váš nejoblíbenější? Nejčastěji volím tu romantiku s krimi zápletkou nebo detektivky.

Co Vás motivuje k volbě četby ve svém volném čase? Pro mě je čtení relax, chvíli klidu, útek z reality všedního dne a také snaha rozšířit si obzory. Děti se už naučily, že když čtu, tak mám „chvilku pro sebe“ a nechávají mě.

Jak postupujete při výběru knížky? Podle čeho je vybíráte? Když už mám přečtené vše od oblíbeného autora, nechám si poradit například v knihovně – zatím se vždy dobře trefili a tím pádem mi přibyl další oblíbený autor a spousta knih, které bych si chtěla přečíst. Nebo třeba i na doporučení od kamarádek.

Vlastníte čtečku knih? Manžel jí má. Má v ní spousty knížek, ale já jsem se k ní zatím nedostala. Ne, že bych to zavrhovala, ale tím, že je toho času tak málo a mám ty své oblíbené autorky... Jinak se mi to docela líbí, protože jsem koukala, že to není podsvícený jako klasický monitor, takže z toho ani nebolí oči. Z hlediska prostoru je to určitě super. Protože v takovéto krabičce může mít člověk tisíc knížek a pořád to zabírá to samé místo. A kde doma pořád štosovat nové a nové knížky?!

Takže manžel čte hodně? Má jich hodně v té čtečce, ale taky nemá moc čas. Určitě by měl číst knížky do práce o tom Sharepointu, Exchance atd., samozřejmě to nejnovější vydání, které kolikrát stojí až 1500Kč a za půl roku jsou už stejně zastaralé. Když už má čas, tak spíš přečte něco dětem.

Myslíte, že to, že čtete častěji než partner má souvislost s tím, že jste doma na mateřské dovolené? Ano, to si myslím.

Situace dnes s vlastním dítětem

Než se měla narodit dcera, tak jsem si kupovala hlavně knížky o těhotenství a knížky o miminkách. Knižku považuji i za docela hezký a hodnotný dárek, takže jsem takovéto knížky o miminkách ráda kupovala i kamarádkám, když čekaly nebo i pak po narození. My jsme také dostali spousty knížek, když se malá narodila. Ale teď, když vidím, že ty odkládací plochy nejsou nafukovací, tak se dá říct, že jsem to tak trochu zakázala, aby kupovali další knížky. Protože je poměrně jednoduché dojít si do té knihovny a kdykoli si tam nějakou tu knížku koupit. I dcera chodí do knihovny ráda, vybírá si sama knížky, které chce. Nejdřív to byly spíš takové ty Disneyovky, ale teď, co už umí číst, tak si půjčuje nějaký pohádky.

Teď máme ještě novinku. Rád'a zlobil, tak jsem mu řekla, že mu číst nebudu a Kačenka přišla s tím, že mu něco přečte ona. Takže super. Já tomu říkám, že „štěká“, ale určitě je to dobrý.

Máte pocit, že je dnes pro děti z čeho vybírat? Určitě je, ale já i tak ráda sáhnu po knížkách, které jsem četla já jako malá, třeba po těch Dětech z Bullerbynu. Nebo máme Disneyovky, kde je obrázek u toho nějaký krátký text, takže to může číst i Kačenka. Ale do něčeho jiného jsme se zatím moc nepouštěli. Pak máme takovou příběhovou knížku, ale nevím, jestli by pro ně nebylo ještě spíš vhodné číst jim jeden příběh nebo pohádku, než rozečíst jeden příběh na pokračování. To je to, co teď tak řešíme. Já si myslím, že dřív, když byli menší, tak nešlo ani tak o to, že jsme jim něco četli, ale o ten čas, který jsme si na ně udělali a byli jsme s nimi.

Dost často je to také o tom, když už si na ně třeba manžel udělá čas, tak jakou zvolit činnost. Ne vždycky vyžadují knížku. Ale chtějí si třeba zahrát pexeso nebo jinou hru. Tak pak jsem si říkala, že bych to čtení mohla nahradit tím, že bych jim před spaním pustila to mluvené slovo. Právě jsem přemýšlela nad tím, jestli je velký rozdíl, když to čteme my, nebo jim to čte někdo jiný. Teď kord, když je hezky, tak než je vyzvednu ze školy a školky, občas jdeme ještě ven na hřiště, pak přijdeme domů, než udělám nějakou večeři a napíšu s Kačenkou úkoly, tak jsou většinou unavený nejen ty děti, ale i já. Pak si chtějí ještě pohrát, tak já nevím, jestli si spíš pohrát nebo něco přečíst?! A bude hůř, protože bude pořad lepší a lepší počasí a budeme chodit domů ještě později. Ale zase všechno jde, když se chce.

Řekla Vám někdy dcera sama, že by chtěla nějakou knížku? Já jsem jí vysvětlila, že žádné kupovat nebudeme, že mají knížek doma dost, a když by si chtěla nějakou přečíst, tak si jí může půjčit v knihovně. Takže ani nežadoní, ale dost si ty knížky půjčuje v knihovně.

Vybírají si děti samy knížky? Ano, vybírají si je i samy.

Jak je vybírají? Nejprve je asi zaujmout obrázky a obal a někdy se mě ptají o čem to je, ale to spíš Kačenka. Rád'a jde zatím hlavně po těch obrázcích. Nebo chtějí knížku, kterou třeba viděli u kamarádů nebo ve školce.

Usuzují, o čem knížka je? ANO Jak? Většinou podle obrázků na přebalu nebo při listování knihy. Kačenka mi někdy říká, o čem si myslí, že knížka je a čeká, zda s tím budu souhlasit nebo jí řeknu o čem to je já.

Čtou nebo listují si v knížkách samy? Ano, docela často.

Jakým způsobem a podle čeho pro ně vybíráte knížky? Co je důležité, abyste jim knihu koupila nebo půjčila? Většinou vybíráme knížky společně. Děti podle obrázků a já to pak doladím podle obsahu nebo si necháme doporučit od kamarádek.

Já myslím, že ten vztah ke knížkám budou mít docela vřelý. Ráda dostal k narozeninám knížku o Mauglím – Kniha Džunglí a k tomu je CD, tak to vždycky posloucháme v autě, když někam jedeme. Ale dost často vyžaduje, abych mu z toho četla. Pak dostali knížky od dědy od Reader's Digest – je to taková edice knížek a v každé té knížce je jeden příběh. Tak to se každý večer předhánějí, kdo ji přinese dřív. To se mi líbí, člověk to přečte během 10 minut a na konci jsou pak otázky, takže když je na to síla, tak se na to ptáme a děti to docela baví. Čas od času se zeptám i u jiné knížky, ale oni jsou večer taky docela bez energie a nemůžu po nich chtít žádné velké soustředění.

Mají nějaké místo, kam knížky ukládají? Mají takovou dlouhou polici, kam si je všechny dávají.

Mají knížky po Vás? Já myslím, že víceméně knížek je po nás. Mají tam také svoje nové knížky, většinou nějaký říkanky a tak. Já jsem jim to říkala, že jsem si z nich četla já, když jsem byla stejně velká, jako jsou oni a určitě je dobré, když vidí, že už tou knížkou někdo listoval a vydržela tak dlouho.

Vracejí se děti k nějaké knížce nebo chtějí od Vás číst nějakou knihu stále dokola? Ano, mají rády sbírku pohádek Readers Digest. Knižka je docela tenoučká a na konci jsou vždy nějaké otázky. Tím, jak některé ty příběhy docela znají, tak odpovídají většinou dobře, což je těší.

Vnímají to, o čem jim čtete? Dneska už většinou jo. Dřív to bylo, že chtěli otáčet stránky a komentovali třeba obrázky.

Ptají se děti na obsah knížky? Někdy ano. Většinou když jim chci přečíst novou knížku, kterou ještě neviděly, tak se ptají o čem to je.

Zajímají se o písmenka v knize? Spíše ne

Zajímají se, kde je co napsáno? (např. přečtete větu a dítě se ptá, kde je to napsané?) Ano, to občas dělají...

Když dětem předčítáte knížku, stalo se u některé, že by je nebavila a chtěly přečíst jinou? Občas se to stalo. V tom je pak ta výhoda, že si knížky půjčujeme v knihovně, že to nejsou zbytečně vyhozené peníze.

Malují někdy děti příběh, který si s Vámi přečetly nebo poslechly? ANO Je to spíše spontánní činnost nebo na Váš popud? Jak kdy, někdy si Kačenka vezme papír a začne malovat sama od sebe, když jí to třeba zaujalo a někdy jí poprosím já, aby mi namalovala obrázek k tomu, co jsme třeba četli předchozí den před spaním. To je většinou, když potřebuji něco udělat a chci ji něčím zabavit.

Hrají si na pohádkové postavy, které znají z knížek? Nebo hrají třeba divadlo (pomocí plyšáků, figurek, panenek) za pomoci příběhu z knížek? Ano, občas chodí a říkají, že se jmenují tak a tak a mají jeho moc. Divadlo asi nehrály nebo jsem je nikdy neviděla. Já jsem ho společně s nimi také nikdy nehrála.

Vyrábějí si děti knížky? Ano

Jak a z čeho? Vezmou si pár bílých papírů, které sešijí dohromady třeba sešívačkou. Potom namalují obal knížky a tím to většinou skončí.

Chtějí s tím pomoci? Ne, vystačí si při tom samy.

Jak je to ve školce? Rád'a mi říkal, že jim paní učitelka někdy čte, někdy jim zase pustí pohádku.

Kdy se naučila dcera číst? Až ve škole, před tím neměla ani potřebu. Jednu chvíli jsem si říkala, jestli by nebyl dobrý odklad, protože neuměla ani jedno písmenko, ale nakonec to období taky přišlo a začala se ptát: „Co je tohle za písmenko?“ a „Jak se píše Káťa?“.

Vezmou si někdy knížku sami od sebe? No od té doby, co doma máme tablet, tak ten vede. Ale dřív to tak bylo. Když už si spolu hrají, tak si vezmou spíš třeba lego nebo mašinky, ale knížku moc ne. Já jsem ale ráda, že spolupracují.

Používali jste „pracovní knihy“? Používali a občas ještě používáme, ale opravdu až před tou školou.

Jakým způsobem jste s nimi pracovali? Zpočátku musel člověk pracovat s ní – vysvětlovat jí, co má dělat a kam to psát. Pak už jsme jen kontrolovali a řešili, co, proč a jak. Jinak úkoly jsme volili na přeskáčku, na co byla zrovna chuť nebo co se Kačence líbilo.

Hodnotili jste případné úspěchy či neúspěchy? Když jsme to vyplňovali společně, tak jsme se jí snažili povzbuzovat a oceňovat snahu, aby jí to bavilo. Když to pak vyplňovala sama, tak jsme to zkontrolovali, když to měla správně, tak jsme jí pochválili. Pokud tam měla chybu tak jsme se jí to snažili vysvětlit a dovést ke správnému výsledku.

Kupujete dětské časopisy? Mají sluníčko, to Kačenka používá ve škole a pak také odebíráme Mateřídoušku, tam je nápadů dost. Namátkově jsem koupila třeba Pusíka, když jsme šli k doktorovi, aby tam měli, co dělat. Až bude Rád'a starší, předplatíme mu ABC, nebo spíš tatínkovi.

Já se snažím, aby k těm knížkám ten vztah měli, určitě bych chtěla, aby četli. A s Kačenkou se teď snažím, abychom četly každý den, aby si ty písmenka zafixovala.

Máte doma a pouštíte dětem audioknihy? Co se Vám na nich líbí/nelíbí? Nejsou to přímo audioknihy, ale namluvené nějaké příběhy a pohádky na CD. Využíváme to, když nemáme chvíli dětem předčítat. Určitě mi to přijde jako vhodná náhrada předčítání, protože to pořád stimuluje dětskou představivost.

Tráví Vaše děti často čas u počítače/tabletu nebo před televizí? Snažíme se to regulovat a vyvážit i jinými smysluplnějšími aktivitami, např. hraní her, jako je pexeso, člověče nezlob se nebo právě čtením atd.

Bývá u Vás v průběhu dne puštěná televize, i když ji nikdo nesleduje? NE

Patří společné sledování televize mezi každodenní náplň Vašich dní/večerů nebo spíše věnujete volný čas večer dětem v souvislosti s jinými aktivitami? Ne, jak jsem říkala, snažíme se s dětmi věnovat spíše jiným aktivitám jako je to pexeso nebo člověče....

Jak se snažíte zachytit, zda knížka dítě baví, zajímá ho, o čem čtete? Tím, že jim pokládám kontrolní otázky, povídáme si společně o příběhu – zajímá mě, jak příběh pochopily, případně jim to vysvětlím.

Je podle Vás důležité vést děti ke čtení a případně proč? Určitě, u dítěte se rozvíjí myšlení, ale vštěpují se mu i nové informace a rozšiřuje si obzory.

Co je podstatné při práci s knihou? Asi umožnit dítěti, aby si knížku vybralo samo. Myslím, že se to pak také odráží na oblíbenosti četby. Pak se dětem samozřejmě věnovat a ukázat jim, co mohou z knížek získat dobrého.

Myslíte, že má vztah ke knihám v dětství (konkrétně v předškolním věku) se čtenářstvím ve škole a poté i v dospělosti? Proč? Ano. Co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš.

V čem je podle Vás dobrá televize a v čem jsou dobré knihy? Knihy určitě mnohem více rozšiřují představivost dítěte, ale proti televizi také nic nemám. Důležité je regulovat čas před ní a určitě existuje spousta výborných programů a pohádek.